

Новогреческий язык

Греческие народные сказки и легенды

Книгу подготовила **Наталья Самохвалова**

Метод чтения Ильи Франка

Сборник греческих сказок — чтение, интересное не только для детей. Ребёнок с замиранием сердца следит за сюжетом, сопереживает героям, с нетерпением ждёт развязки. Взрослому же читателю сказки дают возможность познакомиться не просто с фольклором другой страны, но с логикой её жителей, их способом воспринимать мир, подчас столь отличным от нашего. В создаваемом греческой фантазией сказочном пространстве уживаются и взаимодействуют библейские персонажи и персонажи античной мифологии, причём все они начинают действовать по законам сказки. А на первый взгляд знакомые сюжеты вдруг получают совершенно неожиданное, невозможное для русской сказки разрешение.

Правила чтения.

Буква	Чтение	Буква	Чтение
Αα	[a]	Νν	[n]
Ββ	[b]	Ξξ	[ks]
Γγ	[g], перед [e], [i] читается как [j]	Οο	[o]
Δδ	[ð]	Ππ	[p]
Εε	[e]	Ρρ	[r]
Ζζ	[z]	Σσ, ς	[s], перед звонкими согласными — [z]
Ηη	[i]	Ττ	[t]
Θθ	[θ]	Υυ	[i]
Ιι	[i]	Φφ	[f]

Κκ	[k]	Χχ	[h]
Λλ	[l]	Ψψ	[ps]
Μμ	[m]	Ωω	[o]

γγ — [ng]

γχ — [nh]

γκ — [g]

μπ — [b]

ντ — [d]

τσ — [č]

τζ — [dz]

ου — [u]

αυ, ευ произносится как [af, ef] перед глухими согласными и как [av, ev] перед звонкими согласными и гласными

В современном греческом языке сохранилась унаследованная ещё от языка древнегреческого орфография, но произношение несколько упростилось, поэтому иногда разными буквами и их сочетаниями выражается один и тот же звук.

ε, αι — [e]

ι, η, υ, ει, οι, υι — [i]

И последнее замечание, необходимое для чтения этой книги: греческому языку свойственна элизия гласных, то есть, их исчезновение в некоторых случаях. Как правило, это происходит в разговорной речи и на письме отражается редко. Но поскольку сказки — образец народного языка, то при их записывании отражаются некоторые особенности речи именно разговорной. Исчезнувший гласный обозначается апострофом ('), и, как правило, гласный этот — «ε» (σ' ένα = σε ένα; το' κανε = το έκανε) или «ο» (τ' αγαλάμε = το αγαλάμε; απ' το Δράκο = απο το Δράκο).

Οι τρεις χρυσές τρίχες του Δράκου.

(Три золотых волоса дракона)

Στα χρόνια τα παλιά (во времена древние), γεννήθηκε ένα παιδί (родился ребенок; *γεννιέμαι*) που (который) όσο μεγάλωνε (сколько рос) τόσο πιο όμορφο γινόταν (столько более красивый становился). Όσοι το 'βλεπαν (все /кто/ его видели) έλεγαν (говорили):

— Τέτοιο όμορφο παιδί (такой красивый ребенок; *το παιδί — ребенок; мальчик; подросток; юноша; сын, дочь*), δεν μπορεί (не может), μια μέρα (однажды: "в один день") θα γίνει βασιλιάς (станет царём). Από στόμα σε στόμα (из уст в уста: "от рта к рту") έφτασαν τα λόγια (дошли слова; *φτάνω*) και στ' αυτιά του βασιλιά (и до ушей царя: "к ушам"). «Ωρα είναι τώρα (время есть сейчас) να μου πάρουν και το θρόνο (чтобы у меня взяли и трон = настало время, когда у меня отнимут трон; *παίρνω*)» σκέφτηκε (подумал /царь/; *σκέφτομαι*).

Στα χρόνια τα παλιά γεννήθηκε ένα παιδί που όσο μεγάλωνε τόσο πιο όμορφο γινόταν. Όσοι το 'βλεπαν έλεγαν:

— Τέτοιο όμορφο παιδί, δεν μπορεί, μια μέρα θα γίνει βασιλιάς. Από στόμα σε στόμα έφτασαν τα λόγια και στ' αυτιά του βασιλιά. «Ωρα είναι τώρα να μου πάρουν και το θρόνο» σκέφτηκε.

Και μια δυο ξεκινάει να βρει το παιδί (и тотчас отправляется, чтобы найти ребенка; *βρίσκω*). Σαν έφτασε στο δάσος (когда пришёл в лес), βλέπει το όμορφο παιδί (видит красивого ребенка) μπροστά σ' ένα καλύβι (перед хижиной).

— Φτωχοί είστε (бедные вы есть), πέντε παιδιά έχετε (пять детей имеете), λέει στους γονείς του (говорит родителям его) ο βασιλιάς (царь), δε μου δίνετε εμένα το μικρότερο (не дадите ли мне самого маленького: "не мне дадите мне"),

που δεν έχω γιο (который не имею сына), να το κάνω βασιλόπουλο; (чтобы я его сделал царевичем)

Και μια δυο ξεκινάει να βρει το παιδί. Σαν έφτασε στο δάσος, βλέπει το όμορφο παιδί μπροστά σ' ένα καλύβι.

— Φτωχοί είστε, πέντε παιδιά έχετε, λέει στους γονείς του ο βασιλιάς, δε μου δίνετε εμένα το μικρότερο, που δεν έχω γιο, να το κάνω βασιλόπουλο;

— Αν είναι να το κάνεις βασιλόπουλο (если есть /το, что = если дело в том, что/ сделаешь его царевичем), μετά χαράς (с удовольствием), βασιλιά μου (царь мой), είπαν μ' ένα στόμα (сказали одним ртом = в один голос; λέγω) οι φτωχοί γονείς (бедные родители). Εμείς τ' αγαπάμε (мы его любим), μα μαζί μας (но с нами) θα ζει στη φτώχεια (будет жить в бедности). Μ' εσένα (с тобой) θα το καμαρώσουμε βασιλιά (/мы/ им будем гордиться царём = он станет царём, и мы будем им гордиться).

— Αν είναι να το κάνεις βασιλόπουλο, μετά χαράς, βασιλιά μου, είπαν μ' ένα στόμα οι φτωχοί γονείς. Εμείς τ' αγαπάμε, μα μαζί μας θα ζει στη φτώχεια. Μ' εσένα θα το καμαρώσουμε βασιλιά.

Παίρνει (берёт), λοιπόν (итак), ο βασιλιάς το όμορφο παιδί (царь красивого ребёнка) και (и), σα φτάνουν στο γεφύρι (когда приходят на мост), ανοίγει ένα σεντούκι (открывает сундук), το βάζει μέσα (его /ребёнка/ кладёт внутрь) και το ρίχνει στο ποτάμι (и его бросает в реку).

— Τώρα θα κοιμάμαι ήσυχος (теперь буду спать спокойный) και δίχως φόβο (и без страха)! μουρμούρισε (пробормотал /царь/).

Παίρνει, λοιπόν, ο βασιλιάς το όμορφο παιδί και, σα φτάνουν στο γεφύρι, ανοίγει ένα σεντούκι, το βάζει μέσα και το ρίχνει στο ποτάμι.

— Τώρα θα κοιμάμαι ήσυχος και δίχως φόβο! μουρμούρισε.

Το σεντούκι ταξίδευε στο ποτάμι (сундук путешествовал по реке), ώσπου (пока не) σκάλωσε στην καρούτα ενός μύλου (зацепился за трубу мельницы; η καρούτα — *труба, шланг, который подаёт воду на колесо водяной мельницы*). Το βρίσκει τότε η μυλωνού (его нашла тогда /жена/ мельника), το ανοίγει (его открыла) και τι να δει (и что же видит; βλέπω)!

— Ένα μωρό (младенец), ένα όμορφο μωρό (красивый младенец), φώναξε (крикнула) και την άκουσε ο μυλωνάς (и её услышал мельник).

— Να το κρατήσουμε (давай его удержим = оставим себе), γυναίκα (жена). Εμείς παιδιά δεν έχουμε (мы детей не имеем = у нас нет детей).

Και το κράτησαν (и его удержали = оставили; κρατώ).

Το σεντούκι ταξίδευε στο ποτάμι, ώσπου σκάλωσε στην καρούτα ενός μύλου. Το βρίσκει τότε η μυλωνού, το ανοίγει και τι να δει!

— Ένα μωρό, ένα όμορφο μωρό, φώναξε και την άκουσε ο μυλωνάς.

— Να το κρατήσουμε, γυναίκα. Εμείς παιδιά δεν έχουμε.

Και το κράτησαν.

Τα χρόνια πέρασαν (время прошло; παίρνω), το παιδί μεγάλωσε (ребёнок вырос) κι έγινε ακόμα πιο όμορφο (и стал ещё более красивым; γίνομαι). Μια μέρα (в один день = однажды) βγήκε στα μέρη εκείνα (пришёл в местность ту; βγαίνω) για κυνήγι (для охоты = чтобы поохотиться) ο βασιλιάς (царь). Εκεί που κυνηγούσε (там, где /он/ охотился) έπιασε μια μπόρα δυνατή (пошёл ливень сильный; πιάνω). Ο βασιλιάς μπήκε στο μύλο (царь пришёл на мельницу; μπαίνω) να γλιτώσει απ' την μπόρα (чтобы спастись от ливня; γλιτώνω / γλυτώνω — *спасть; спастись, избавляться*) κι είδε το παιδί (и увидел ребёнка; βλέπω).

Τα χρόνια πέρασαν, το παιδί μεγάλωσε κι έγινε ακόμα πιο όμορφο. Μια μέρα

βγήκε στα μέρη εκείνα για κυνήγι ο βασιλιάς. Εκεί που κυνηγούσε έπιασε μια μπόρα δυνατή. Ο βασιλιάς μπήκε στο μύλο να γλιτώσει απ' την μπόρα κι είδε το παιδί.

— Του μυλωνά παιδί είσαι (мельника /ты/ ребёнок; *το παιδί* — *ребёнок; мальчик; подросток; юноша; сын, дочь*), παλικάρι μου; (мóлодец мой?) το ρώτησε (его спросил).

— Το μυλωνά τον έχω σαν πατέρα μου (мельника, его имею как отца моего = мельник мне как отец) και τη μυλωνού σαν μάνα μου (и /жену/ мельника как мать), είπε το παιδί (сказал ребёнок; *λέγω*) και του διηγήθηκε την ιστορία του (и ему рассказал историю свою).

Ο βασιλιάς αμέσως κατάλαβε (царь тотчас понял; *καταλαβαίνω*) με ποιον μιλούσε (с кем говорил; *μιλώ*), μα δεν έδειξε τίποτα (но не показал ничего; *δείχνω*).

— Του μυλωνά παιδί είσαι, παλικάρι μου; το ρώτησε.

— Το μυλωνά τον έχω σαν πατέρα μου και τη μυλωνού σαν μάνα μου, είπε το παιδί και του διηγήθηκε την ιστορία του.

Ο βασιλιάς αμέσως κατάλαβε με ποιον μιλούσε, μα δεν έδειξε τίποτα.

— Φαίνεσαι (кажешься) γενναίο κι άξιο παλικάρι (благородным и достойным мóлодцем), του είπε (ему сказал /царь/; *λέγω*). Θα σου δώσω ένα γράμμα (/я/ тебе дам письмо) να το πας στο παλάτι (чтобы его пошёл во дворец = чтобы ты отнёс его во дворец; *πηγαίνω*), στα χέρια της βασίλισσας (в руки царицы). Μπορείς; (Можешь?)

— Μόνο μπορώ; (Только могу?) Μετά χαράς, βασιλιά μου! (С радостью, царь мой!)

— Πρόσεξε (обрати внимание), όμως (однако), μόνο στα χέρια της βασίλισσας (только в руки царицы), είπε ο βασιλιάς (сказал царь; *λέγω*) και τα μάτια του άστραφταν (и глаза его сверкали) σαν του έδινε το γράμμα (когда ему

давал письмо).

— Φαίνεσαι γενναίο κι άξιο παλικάρι, του είπε. Θα σου δώσω ένα γράμμα να το πας στο παλάτι, στα χέρια της βασίλισσας. Μπορείς;

— Μόνο μπορώ; Μετά χαράς, βασιλιά μου!

— Πρόσεξε, όμως, μόνο στα χέρια της βασίλισσας, είπε ο βασιλιάς και τα μάτια του άστραφταν σαν του έδινε το γράμμα.

Δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει ο νιος (дорогу берёт, дорогу оставляет юноша = юноша идёт то по одной, то по другой дороге), ανεβαίνει ανηφοριές (поднимается в гору), περνά βουνά και ποτάμια (проходит горы и реки), στο τέλος χάνει το δρόμο του (наконец теряет дорогу его = наконец, он заблудился) κι αντί στο παλάτι βρίσκεται σ' ένα φτωχοκάλυβο (и вместо дворца оказывается в бедной лачуге; φτωχός — бедный, нищий).

Δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει ο νιος, ανεβαίνει ανηφοριές, περνά βουνά και ποτάμια, στο τέλος χάνει το δρόμο του κι αντί στο παλάτι βρίσκεται σ' ένα φτωχοκάλυβο.

— Τι γυρεύεις εδώ τέτοια ώρα παιδί πράμα; (что = почему бродишь тут в такое время, дитя, а? πρά(γ)μα — дело; часто употр. в разгов. речи, можно перевести как "α", "ну", "в самом деле", "честное слово") του λέει μια γριούλα (ему говорит старушка; η γριά — старуха) που ζούσε στο φτωχοκάλυβο (которая жила в бедной лачуге).

— Πάω για το παλάτι (иду во дворец), μα έχασα το δρόμο μου (но потерял дорогу мою; χάνω). Άσε με να περάσω τη νύχτα (позволь мне провести ночь) στο σπιτικό σου (в доме твоём), παρακάλεσε το παιδί (попросил юноша; το παιδί — ребёнок; мальчик; подросток; юноша; сын, дочь).

— Τι γυρεύεις εδώ τέτοια ώρα παιδί πράμα; του λέει μια γριούλα που ζούσε στο φτωχοκάλυβο.

— Πάω για το παλάτι, μα έχασα το δρόμο μου. Άσε με να περάσω τη νύχτα στο σπιτικό σου, παρακάλεσε το παιδί.

— Εδώ ζουν οι σαράντα κλέφτες (здесь живут сорок воров). Φύγε (уйходи), το καλό που σου θέλω (я хочу тебе только добра: "добро, что тебе хочу"), του λέει η γριά (ему говорит старуха).

— Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα (я ничего не боюсь: "не имею, чтобы бояться, ничего"). Φτωχός είμαι (бедный /я/), λεφτά δεν έχω (денег не имею). Μόνο ένα γράμμα κουβαλάω (только письмо несю). Άσε με να κοιμηθώ μέσα (пусти меня поспать внутри), να χαρείς (прошу тебя; *χαίρω* — *радоваться*; *να σε χάρω* — *очень прошу тебя*).

Τον λυπήθηκε η γριά (его пожалела старуха), τον έκρυψε στην καταπακτή (его спрятала в люк; *κρύβω*) και σε λίγο (и через некоторое /время/) ήρθαν οι σαράντα κλέφτες (пришли сорок воров; *έρχομαι*).

— Λέγε, γριά (говори, старуха), ποιον κρύβεις μέσα (кого прячешь внутри), της είπαν (ей сказали). Είδαμε τα χνάρια (/мы/ видели следы) ως την πόρτα μας (около двери нашей).

— Εδώ ζουν οι σαράντα κλέφτες. Φύγε, το καλό που σου θέλω, του λέει η γριά.

— Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα. Φτωχός είμαι, λεφτά δεν έχω. Μόνο ένα γράμμα κουβαλάω. Άσε με να κοιμηθώ μέσα, να χαρείς.

Τον λυπήθηκε η γριά, τον έκρυψε στην καταπακτή και σε λίγο ήρθαν οι σαράντα κλέφτες.

— Λέγε, γριά, ποιον κρύβεις μέσα, της είπαν. Είδαμε τα χνάρια ως την πόρτα μας.

Τους είπε, λοιπόν (им /рас/сказала, итак), η γριά την ιστορία (старуха историю) με το νι και με το σίγμα (с "ни" и с "сигмой" [буквы греческого алфавита] = целиком, без утайки).

— Το γράμμα, γρήγορα το γράμμα (письмо, быстро письмо), είπαν με μια φωνή οι κλέφτες (сказали в один голос воры). Η γριά έψαξε (старуха искала; ψάχνω), βρήκε το γράμμα (нашла письмо; βρίσκω) και τους το έδωσε (и им его дала; δίνω). «Βασίλισσα (царица), το παιδί που θα σου φέρει το γράμμα (юношу, который тебе принесёт письмо), να διατάξεις (прикажи) να το σκοτώσουν αμέσως (чтобы его убили тотчас)!» έλεγε το γράμμα (говорило письмо = говорилось в письме).

Τους είπε, λοιπόν, η γριά την ιστορία με το νι και με το σίγμα.

— Το γράμμα, γρήγορα το γράμμα, είπαν με μια φωνή οι κλέφτες. Η γριά έψαξε, βρήκε το γράμμα και τους το έδωσε. «Βασίλισσα, το παιδί που θα σου φέρει το γράμμα, να διατάξεις να το σκοτώσουν αμέσως!» έλεγε το γράμμα.

Οι σαράντα κλέφτες (сорок воров), που δε χώνευαν το βασιλιά (которые не переваривали царя; χώνεω — *переваривать пищу; перен. переваривать, терпеть, переносить*) γιατί τους κυνηγούσε (потому что /он/ на них охотился), πήραν κι έγραψαν (взяли и написали; παίρνω, γράφω): «Βασίλισσα (царица), το παιδί που θα σου φέρει το γράμμα (юношу, который тебе принесёт письмо) να το παντρέψεις αμέσως (его пожени немедленно) με την κόρη μας (с нашей дочерью).»

Σαν ξημέρωσε (когда рассвело) και ξύπνησε το παλικάρι (и проснулся парень), πήρε την ευχή της γριάς (получил благословение старухи) και ξεκίνησε (и отправился /в путь/).

Οι σαράντα κλέφτες, που δε χώνευαν το βασιλιά γιατί τους κυνηγούσε, πήραν κι έγραψαν: «Βασίλισσα, το παιδί που θα σου φέρει το γράμμα να το παντρέψεις αμέσως με την κόρη μας.»

Σαν ξημέρωσε και ξύπνησε το παλικάρι, πήρε την ευχή της γριάς και ξεκίνησε.

Το σούρουπο (в сумерках) έφτασε στο παλάτι (прибыл во дворец) κι έδωσε το γράμμα στη βασίλισσα (и дал письмо царице). Εκείνη (та /царица/) το διάβασε (его прочла) κι αμέσως πήρε το παλικάρι (и тотчас взяла молодца) και το πάντρεψε με την κόρη τους (и его поженила с дочерью их). Πάνω στις τρεις μέρες (через три дня) να σου κι ο βασιλιάς (вот тебе и царь) από μακριά (издалека), με τους καβαλλάρηδες (с всадниками) να γυρνούν από το κυνήγι (возвращаются с охоты). Βγαίνει κι η βασίλισσα (приходит и царица) με τα νιόπαντρα (с новобрачными) να τους καλωσορίσει (чтобы их поприветствовать; ср.: *καλωσόρισες — добро пожаловать*). Σαν τους είδε ο βασιλιάς (когда их увидел царь), τα έχασε (растерялся; досл.: "это потерял", имеется в виду "та μυαλά έχασε" — *разум потерял*). Την παίρνει παράμερα (отвёл её в сторонку: "её берёт в сторонку") και της λέει (и ей говорит):

— Μα τι έκανες; (Но что /ты/ сделала?) Τι σου είπα εγώ να κάνεις; (Что тебе сказал я сделать?: "чтобы сделала?")

Το σούρουπο έφτασε στο παλάτι κι έδωσε το γράμμα στη βασίλισσα. Εκείνη το διάβασε κι αμέσως πήρε το παλικάρι και το πάντρεψε με την κόρη τους. Πάνω στις τρεις μέρες να σου κι ο βασιλιάς από μακριά, με τους καβαλλάρηδες να γυρνούν από το κυνήγι. Βγαίνει κι η βασίλισσα με τα νιόπαντρα να τους καλωσορίσει. Σαν τους είδε ο βασιλιάς, τα έχασε. Την παίρνει παράμερα και της λέει:

— Μα τι έκανες; Τι σου είπα εγώ να κάνεις;

— Εγώ, βασιλιά μου (я, царь мой), τα έκανα όλα (то сделала всё) κατά τα γραφόμενά σου (согласно написанному тобой). Πήρα το παιδί (взяла юношу) και το πάντρεψα (и его поженила) με την κόρη μας (с дочерью нашей). Είδα τη λεβεντιά του (увидела статность его) κι είπα (и сказала) πως είναι ό (что он то),τι πρέπει για τη βασιλοπούλα (что нужно для царевны).

Έτσι είπε η βασίλισσα (так сказала царица) και του έδειξε το γράμμα (и ему показала письмо). Έκανε πως χάρηκε (сделал /вид/, что обрадован) κι ο βασιλιάς (и царь) για να μην τον καταλάβουν (чтобы его не поняли). Πάνω στη χαρά του (в радости своей) λέει στο παλικάρι (говорит молодцу):

— Εγώ, βασιλιά μου, τα έκανα όλα κατά τα γραφόμενά σου. Πήρα το παιδί και το πάντρεψα με την κόρη μας. Είδα τη λεβεντιά του κι είπα πως είναι ό, τι πρέπει για τη βασιλοπούλα.

Έτσι είπε η βασίλισσα και του έδειξε το γράμμα. Έκανε πως χάρηκε κι ο βασιλιάς για να μην τον καταλάβουν. Πάνω στη χαρά του λέει στο παλικάρι:

— Για να σ' αγαπήσει ο κόσμος (чтобы тебя все любили: "чтобы тебя любил мир"; ο κόσμος — *мир, вселенная; мир, люди*) δε φτάνει η λεβεντιά σου (недостаточно твоей статности: "не достаточно твоя статность"). Πρέπει να κάνεις (нужно, чтобы /ты/ сделал) κι ένα τρανό κατόρθωμα (и большой подвиг).

— Ό, τι πεις (то, что скажешь), βασιλιά μου (царь мой). Μετά χαράς (с удовольствием)!

— Θα πας και θα φέρεις (пойдёшь и принесёшь) τις τρεις χρυσές τρίχες (три золотых волоса) του Δράκου της Ανατολής (Дракона Востока). Και, σαν τις φέρεις (и, когда их принесёшь), θα σου δώσω (тебе дам) το στέμμα μου (корону мою).

— Για να σ' αγαπήσει ο κόσμος δε φτάνει η λεβεντιά σου. Πρέπει να κάμεις κι ένα τρανό κατόρθωμα.

— Ό, τι πεις, βασιλιά μου. Μετά χαράς!

— Θα πας και θα φέρεις τις τρεις χρυσές τρίχες του Δράκου της Ανατολής. Και, σαν τις φέρεις, θα σου δώσω το στέμμα μου.

Το βράδυ η βασιλοπούλα (вечером царевна) έψαξε βαθιά στο σεντούκι (поискала глубоко в сундуке), βρήκε ένα βοτάνι (нашла растение) που το φύλαγε

(которое хранила) για την ανάγκη (на случай нужды: "для нужды") και το έδωσε στο παλικάρι (и его дала мóлодцу).

Την άλλη μέρα (на следующий день) σέλωσαν το πιο δυνατό άλογο (оседлали самого сильного коня) και το παλικάρι (и мóлодец), αφού φίλησε τη βασιλοπούλα (когда поцеловал царевну), πήρε το δρόμο (пустился в путь: "взял дорогу") για το μακρύ ταξίδι (в долгое путешествие: "для долгого путешествия").

Το βράδυ η βασιλοπούλα έψαξε βαθιά στο σεντούκι, βρήκε ένα βοτάνι που το φύλαγε για την ανάγκη και το έδωσε στο παλικάρι.

Την άλλη μέρα σέλωσαν το πιο δυνατό άλογο και το παλικάρι, αφού φίλησε τη βασιλοπούλα, πήρε το δρόμο για το μακρύ ταξίδι.

Σαν βράδιασε για τα καλά, βρέθηκε (когда совсем потемнело, оказался: "нашёлся"; *βρίσκομαι*) σε μια πολιτεία (в одном городе). Βρήκε (застал: "нашёл") μαζεμένους τους ανθρώπους (собравшихся людей) γύρω απ' τη βρύση της πλατείας (вокруг родника площади).

— Τι γυρεύεις (зачем ты пришёл: "что ищешь"), ξένε (чужестранец), στα μέρη μας; (в нашей местности?) τον ρώτησαν (его спросили).

— Πάω να πάρω (еду, чтобы взять) τις τρεις χρυσές τρίχες (три золотых волоса) του Δράκου της Ανατολής (Дракoна Востока).

— Σαν πας και βρεις το Δράκο (когда пойдёшь и найдёшь Дракона), ρώτα τον (спроси его) γιατί στερεύει το νερό (почему иссыкает вода) της βρύσης μας (родника нашего) κάθε βράδυ (каждый вечер), του είπαν (ему сказали).

Σα βράδιασε για τα καλά, βρέθηκε σε μια πολιτεία. Βρήκε μαζεμένους τους ανθρώπους γύρω απ' τη βρύση της πλατείας.

— Τι γυρεύεις, ξένε, στα μέρη μας; τον ρώτησαν.

— Πάω να πάρω τις τρεις χρυσές τρίχες του Δράκου της Ανατολής.

— Σαν πας και βρεις το Δράκο, ρώτα τον γιατί στερεύει το νερό της βρύσης μας κάθε βράδυ, του είπαν.

Την άλλη μέρα (на следующий день) συνέχισε το δρόμο του (продолжил дорогу свою = свой путь) και με το σούρουπο (и с сумерками) βρέθηκε (оказался: "нашёлся") σε μια άλλη πολιτεία (в другом городе). Εκεί (там) οι άνθρωποι ήταν μαζεμένοι (люди были собравшиеся) γύρω από μια μηλιά (вокруг одной яблони) που τα μήλα της (яблоки которой: "которой яблоки её") σάπιζαν (гнили).

— Για πού το έβαλες (куда ты идёшь), ξένε; (чужестранец?) τον ρώτησαν (его спросили).

— Πάω να πάρω (еду, чтобы взять) τις τρεις χρυσές τρίχες του Δράκου της Ανατολής (три золотых волоса Дракона Востока).

— Σαν πας και βρεις το Δράκο (когда пойдёшь и найдёшь Дракона), ρώτα τον (спроси его) γιατί σαπίζουν τα μήλα (почему гниют яблоки) της μηλιάς μας (яблони нашей).

Την άλλη μέρα συνέχισε το δρόμο του και με το σούρουπο βρέθηκε σε μια άλλη πολιτεία. Εκεί οι άνθρωποι ήταν μαζεμένοι γύρω από μια μηλιά που τα μήλα της σάπιζαν.

— Για πού το έβαλες, ξένε; τον ρώτησαν.

— Πάω να πάρω τις τρεις χρυσές τρίχες του Δράκου της Ανατολής.

— Σαν πας και βρεις το Δράκο, ρώτα τον γιατί σαπίζουν τα μήλα της μηλιάς μας.

Μόλις χάραξε η μέρα (как только рассвёл день), συνέχισε το δρόμο του (продолжил дорогу свою = свой путь) κι έφτασε σ' ένα ποτάμι (и пришёл к одной реке). Εκεί ήταν ένας βαρκάρης (там был один лодочник; η βάρκα — лодка). Την ώρα (в /το/ время) που τον περνούσε απέναντι (когда его переправлял напротив), τον ρώτησε (/лодочник/ его спросил) πού πάει (куда идёт).

— Πάω να πάρω τις τρεις χρυσές τρίχες του Δράκου της Ανατολής (еду, чтобы взять три золотых волоса Дракона Востока), του είπε (ему сказал).

— Σαν πας να βρεις το Δράκο (когда пойдёшь и найдёшь Дракона), ρώτα τον (спроси его) γιατί δεν μπορώ να φύγω από δω (почему не могу уйти отсюда) κι είμαι σαν να μ' έχουν δεμένο (и как будто бы меня связали: "и я есть как если бы меня имели связанным").

Μόλις χάραξε η μέρα, συνέχισε το δρόμο του κι έφτασε σ' ένα ποτάμι. Εκεί ήταν ένας βαρκάρης. Την ώρα που τον περνούσε απέναντι, τον ρώτησε πού πάει.

— Πάω να πάρω τις τρεις χρυσές τρίχες του Δράκου της Ανατολής, του είπε.

— Σαν πας να βρεις το Δράκο, ρώτα τον γιατί δεν μπορώ να φύγω από δω κι είμαι σαν να μ' έχουν δεμένο.

Σαν έφτασαν (когда прибыли) στην αντίπερα όχθη (на противоположный берег), το παλικάρι συνέχισε το δρόμο του (молодец продолжил свой путь). Το δειλινό τον βρήκε (вечер его застал: "нашёл"; το δειλινό — вечернее время, полдник) στη σπηλιά του Δράκου της Ανατολής (в пещере Дракона Востока). Βγάζει τότε το βοτάνι (вынул тогда растение) που του είχε δώσει η βασιλοπούλα (которое ему дала царевна) και το ρίχνει στην κούπα του Δράκου (и его бросил в чашу Дракона; η κούπα — чаша, кубок). Εκείνη τη στιγμή (в тот /же/ миг) ακούγονται βαριά βήματα (послышались тяжёлые шаги) και το παλικάρι μόλις που προφταίνει (и молодец едва успевает; προφταίνω — успевать) και κρύβεται στον αχυρώνα (и прячется в сарай; ο αχυρώνας / ο αχερώνας — сарай для соломы). Ο δράκος της Ανατολής (дракон Востока) βάζει αμέσως (наливает тотчас: "кладёт тотчас") κρασί στην κούπα του (вино в кубок свой) και το κατεβάζει μονορούφι (и его выпивает одним глотком; μονορούφι — одним глотком, залпом, одним духом). Ύστερα (потом) από λίγο (через немного /времени/) άρχισε να ροχαλίζει (начинает храпеть). Βγαίνει τότε το παλικάρι (приходит тогда молодец) και χρατς! (и — хрясь!), του τραβάει τη μια τρίχα (у него вытаскивает один волос).

Σαν έφτασαν στην αντίπερα όχθη, το παλικάρι συνέχισε το δρόμο του. Το δειλινό τον βρήκε στη σπηλιά του Δράκου της Ανατολής. Βγάζει τότε το βοτάνι που

του είχε δώσει η βασιλοπούλα και το ρίχνει στην κούπα του Δράκου. Εκείνη τη στιγμή ακούγονται βαριά βήματα και το παλικάρι μόλις που προφταίνει και κρύβεται στον αχυρώνα. Ο δράκος της Ανατολής βάζει αμέσως κρασί στην κούπα του και το κατεβάζει μονορούφι. Ύστερα από λίγο άρχισε να ροχαλίζει. Βγαίνει τότε το παλικάρι και *χρατς!*, του τραβάει τη μια τρίχα.

— Μ... μ... μ...! μούγκρισε ο Δράκος (прорычал дракон).

— Γιατί στην πολιτεία στερεύει η βρύση; (почему в городе иссякает источник?) ρωτάει το παλικάρι (спрашивает молодец).

— Γιατί είναι ένας βάτραχος (потому что есть лягушка) που πίνει το νερό ... (которая пьёт воду)

Χρατς, του τραβάει και τη δεύτερη χρυσή τρίχα (у него вытащил и второй золотой волос).

— Μ... μ... μ...!

— Γιατί στην πολιτεία (почему в городе) ξεραίνεται η μηλιά; (высыхает яблоня?)

— Γιατί (потому что) στη ρίζα της (в корне её) είναι ένας ποντικός (есть мышь) και την τρώει ... (и её ест)

Χριτς, πάει και η τρίτη τρίχα (пошёл и третий волос).

— Μ... μ... μ...!

— Γιατί ο βαρκάρης δεν μπορεί να φύγει; (почему лодочник не может уйти?)

— Γιατί πρέπει (потому что нужно), μόλις βάλει άνθρωπο στη βάρκα του (как только посадит: "положит" человека в лодку свою), να πηδήσει πρώτος (чтобы спрыгнул первый) στη στεριά (на сушу) και μετά να πει (и потом чтобы сказал; λέγω): «Τώρα εσύ θα είσαι ο βαρκάρης... (теперь ты будешь лодочником)»

Κι ο Δράκος συνέχισε (и Дракон продолжил) το βαθύ του ύπνο (глубокий его сон).

— Μ... μ... μ...! μούγκρισε ο Δράκος.

— Γιατί στην πολιτεία στερεύει η βρύση; ρωτάει το παλικάρι.

— Γιατί είναι ένας βάτραχος που πίνει το νερό ... *Χρατς*, του τραβάει και τη δεύτερη χρυσή τρίχα.

— Μ... μ... μ...!

— Γιατί στην πολιτεία ξεραίνεται η μηλιά;

— Γιατί στη ρίζα της είναι ένας ποντικός και την τρώει ... *Χριτς*, πάει και η τρίτη τρίχα.

— Μ... μ... μ...!

— Γιατί ο βαρκάρης δεν μπορεί να φύγει;

— Γιατί πρέπει, μόλις βάλει άνθρωπο στη βάρκα του, να πηδήσει πρώτος στη στεριά και μετά να πει: «Τώρα εσύ θα είσαι ο βαρκάρης...»

Κι ο Δράκος συνέχισε το βαθύ του ύπνο.

Το παιδί πήρε το δρόμο του γυρισμού (юноша отправился обратно: "взял дорогу возвращения"). Μόλις έφτασε στο ποτάμι (едва /он/ прибыл к реке) κι ο βαρκάρης τον πέρασε απέναντι (и лодочник его переправил напротив = на другой берег), του είπε (ему сказал) πώς να λυτρωθεί (как освободиться; *λυτρώνω* — *освободить, избавлять*; το *λύτρο* — *выкуп*). Κατόπιν πέρασε κι απ' τις πολιτείες (потом проходил и через города) κι είπε στους ανθρώπους (и сказал людям) γιατί σαπίζουν τα μήλα (почему гниют яблоки) και γιατί στερεύει η βρύση (и почему иссякает источник). Αυτοί, για να τον ευχαριστήσουν (они, чтобы его отблагодарить), του έδωσαν δύο πουγκιά λίρες (ему дали два кошелька лир). Την τρίτη μέρα έφτασε στο παλάτι (на третий день /он/ прибыл во дворец).

Το παιδί πήρε το δρόμο του γυρισμού. Μόλις έφτασε στο ποτάμι κι ο βαρκάρης τον πέρασε απέναντι, του είπε πώς να λυτρωθεί. Κατόπιν πέρασε κι απ' τις πολιτείες κι είπε στους ανθρώπους γιατί σαπίζουν τα μήλα και γιατί στερεύει η βρύση. Αυτοί, για να τον ευχαριστήσουν, του έδωσαν δύο πουγκιά λίρες. Την τρίτη μέρα έφτασε στο παλάτι.

— Βασιλιά μου (царь мой), πάρε τις χρυσές τρίχες (возьми три золотых волоса) και δυο πουγκιά λίρες (и два кошелька лир).

— Καλά τις τρίχες (хорошо волосы = ладно волосы), μα τις λίρες πού τις βρήκες; (но лиры, где их нашёл?) ρώτησε όλο κακία ο βασιλιάς (спросил злобно царь).

— Τις έκλεψα απ' το Δράκο (их украл у Дракона; κλέφτω, ср. κλεптомания), αποκρίθηκε το παλικάρι (ответил молодец), που είχε πια καταλάβει το κακό (который уже понял зло) που πήγε να του κάνει ο βασιλιάς (которое собирался ему причинить царь: "которое шёл, чтобы ему сделать"). Έχει στη σπηλιά του (имеет = у него есть в пещере его) ολάκερο θησαυρό (огромное сокровище; ολάκερος = ολόκληρος — весь, целый; очень большой).

— Βασιλιά μου, πάρε τις χρυσές τρίχες και δυο πουγκιά λίρες.

— Καλά τις τρίχες, μα τις λίρες πού τις βρήκες; ρώτησε όλο κακία ο βασιλιάς.

— Τις έκλεψα απ' το Δράκο, αποκρίθηκε το παλικάρι, που είχε πια καταλάβει το κακό που πήγε να του κάνει ο βασιλιάς. Έχει στη σπηλιά του ολάκερο θησαυρό.

Την άλλη μέρα (на следующий день), ο βασιλιάς πήρε το άλογο του (царь взял коня его = своего) κι έφυγε κρυφά (и уехал тайно) να πάει να πάρει (чтобы пойти взять) το θησαυρό του Δράκου (сокровище Дракона). Σαν έφτασε στο ποτάμι (когда достиг реки), τον έβαλε ο βαρκάρης στη βάρκα (его посадил лодочник в лодку) μα, μόλις έφτασαν στην αντίπερα όχθη (но, как только достигли противоположного берега), ο βαρκάρης πρόλαβε (лодочник опередил) και κατέβηκε πρώτος (и соскочил первый; κατεβαίνω — сходить, спускаться; выходить /из транспорта/) και φώναξε (и закричал):

— Τώρα εσύ θα είσαι ο βαρκάρης (теперь ты будешь лодочником).

Την άλλη μέρα, ο βασιλιάς πήρε το άλογο του κι έφυγε κρυφά να πάει να πάρει το θησαυρό του Δράκου. Σαν έφτασε στο ποτάμι, τον έβαλε ο βαρκάρης στη

βάρκα μα, μόλις έφτασαν στην αντίπερα όχθη, ο βαρκάρης πρόλαβε και κατέβηκε πρώτος και φώναξε:

— Τώρα εσύ θα είσαι ο βαρκάρης.

Κι έτσι ο βασιλιάς έμεινε (и так царь остался; μένω) δεμένος με τη βάρκα (связанный с лодкой) για όλα του τα χρόνια (на все его годы = на всю жизнь). Και το παλικάρι έγινε βασιλιάς αληθινός (и молодец стал царём истинным), άξιος κι αγαπητός (достойным и любимым) κι έζησαν όλοι καλά (и жили все хорошо) κι εμείς καλύτερα (и мы ещё лучше).

Κι έτσι ο βασιλιάς έμεινε δεμένος με τη βάρκα για όλα του τα χρόνια.

Και το παλικάρι έγινε βασιλιάς αληθινός, άξιος κι αγαπητός κι έζησαν όλοι καλά κι εμείς καλύτερα.

Полностью книгу можно купить на сайте www.franklang.ru в соответствующем языковом разделе (новогреческий язык), в подразделе «Тексты на новогреческом языке, адаптированные по методу чтения Ильи Франка»